

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 50—
pol leta 25—
četrt leta 13—
na mesec 450

za Nemčijo:

celo leto naprej K 55—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 60—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne številke in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln., dvakrat po 11 vln., trikrat po 10 vln. Poslano (erak prostor) 30 vln., parie in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročila vedno po nakazni.
Na samo pismene naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 48— | četrt leta 12—
pol leta 24— | na mesec 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v L. nadstr. levo), telefon št. 34

Anonimni možje.

Mnogo smo slišali zadnje čase o Hussarekovi načrti, preustrojitvi našo monarhijo v federativno zvezno državo. Hussareku smo že ob njegovem nastopu pokazali, da ne zaupamo nasledniku najostudnejšega vsenemškega režima. Ničesar nismo imeli proti temu, da se kak naš državnik beli glavo v raznimi problemi in skuša potegniti zavoženi državni voz iz močvirja. Naše stališče je znano naši vladi in od svojega stališča ne moremo odnehati niti za las. Trdna in neomajna stoji naša fronta in ravno v sedanjih časih je treba, da pokažejo vsi slovenski narodi svojo trdnost in neodvisnih samostojnih svojih državah. Te dni pa so prinesli nekateri nemški listi po čeških listih one skupine, ki noče iti roko v roki s češkimi Narodnim svetom, senzacionalno vest, da je stopila naša vlada v dogovor s merodajnimi politiki vseh narodov glede preustroja države v federativno zvezno državo. Ravno dejstvo, da je našla ta vest iz čeških krogov svojo pot v javnost, zahteva od nas največje pozornosti in opreznosti.

»Dela se tiho in skrito za preporod in novo ureditev staroslavne habsburške monarhije. Najboljše možje vseh narodov monarhije so se zbrali, da na novo urede ustavno in zakonito razmerje avstrijskih narodov in da prilagode njih medsebojne odnose zahtevam sedanjega časa. Gre za ustanovitev konfederacije držav avstrijskih in sicer tako za novo ureditev odnosov v državi svetostefanske krone, kakor tudi za državo češko, nemško, poljsko in jugoslovansko. Politiki, ki delajo na tem velikem delu, so iz vseh dežel monarhije ter nadaljeujejo sporazumno z zastopniki vseh avstrijskih narodov. Kakor hitro bo delo teh državnikov, ki jih smemo imenovati za zaupnike vladarja in narodov, končano, tako, da bo zadovoljilo vse ljudstvo, se bo pozvala v naši državni polovici na krmilo nova vlada, ki bo izvršila po tem načrtu preobnovo monarhije.«

To je besedilo vesti, ki je šla v svet iz čeških izven deklaracijskih krogov. Predvsem moramo vprašati, kdo so oni možje, ki se pogajajo tiho in skrito z našo vlado. Zakaj se skrivajo pred lastnimi narodi? Kdo jih je pooblastil, da odločajo v imenu svojih narodov o zadevah, ki so narodu najbolj svete. Za odločanje gre in ne za neobvezno posvetovanje, ker hočejo ti možje brez imena »končati« svoje delo in rezultat predložiti vladi, katera naj potem izvrši te sklepe, jih torej oktroira avstrijskim narodom. Prvo kar moramo zahtevati je, da pridejo ti možje na dan s svojimi imeni in da opuste svojo anonimnost. Naši narodi so jasno in določno povedali, kaj zahtevajo in znano, je vladi, da narodi niti za pičico ne bodo odnehali od svojih zahtev. Zato je zločin vsako prikritje mešetarenje gotovih ljudi, ki se hočejo predstavljati kot zastopnike naroda. Danes imajo naši narodi kot edino svoje zastopstvo Narodne svete, ki so edini upravičeni govoriti v imenu naroda, ker jih je postavil

za to narod sam. Ker pravi zgoraj omejena vest, da se pogajajo politiki iz vseh dežel monarhije, imamo pravico vprašati tudi mi Jugoslovani, kateri jugoslovanski politik se drzne brez privoljenja Narodnega sveta ali pa proti njegovi volji pogajati se z vlado?

Tiho in skrito je delo teh mož. Narod naj torej ne izve, kaj se govori o njem in kako se odloča njegova usoda. Dalekosežno bi moralo biti pooblastilo teh mešetarjev, ki odločajo o usodi celih narodov. Naravnost kraljevska bi morala biti njih suverenost, da jim ni treba stopiti pred narod in mu povedati kaj hočejo storiti z njim. Takega pooblastila ni dobil nikdo, ker si je narod pridržal samoodločbo.

Najboljši možje se pogajajo na Dunaju. Velika je predznakost imenovati najboljše možje ljudi, ki si ne upajo z imenom na dan. Kolikor je nam znano, je izbral češki in jugoslovanski narod najboljše svoje možje v Narodnih svetih, katerim je pravec njih politike začet in v znanjih sklepah skupnih pogajanj trojevnih narodov Čehov, Poljakov in Jugoslovancov.

Na Dunaju gre seveda za ureditev celistvnih razmer, kar je povsem jasno, ker ga ni državnik v naši državni polovici, ki bi se upal izvršiti zločin najhujšega veleizdajstva s tem, da bi le za trenutek mislil na narodnostne razmere v ogrski državni polovici. Kakor nam je vsem znano, je na Ogrskem za narodnostni pravi raj in so vsi narodi v ogrski državni polovici zadovoljni s položajem, v katerem se nahajajo. Naša vlada torej, ki bo prišla za Hussarekom, bo izvedla veliki preobrat v našem državnem ustroju. S tem je rečeno, da se moramo Slovenci za vselej odreči skupnosti s Hrvti in Srbi, da ne smemo misliti na ogrske Slovence in da tudi Čehi ne smejo čutiti s svojimi ogrskimi slovaškimi brati in ne smejo zahtevati združenja z njimi, ker je to veleizdajstvo proti madžarskemu absolutizmu. Vladi, ki bo urejala razmere v državi tako, da bo končni uspeh dela zadovoljil vse ljudstvo, pa stremi tudi za raztrganjem Češke. Da bi najboljše ljudje v češkem narodu ali med Jugoslovani hoteli pripomoči k takemu atentatu na samoodločbo naroda, je več kot navadno, zlasti če ostanejo ti možje brez imena.

Če bi bili vse te vesti prinesli samo nemški časopisi, bi se temu prav nič ne čudili, ker vemo, da celo najboljše nemški politiki radi igrajo vlogo pičica noja. Da pa prihajajo te vesti iz čeških virov, nam je dokaz, da moramo biti oprezní, da nas država s svojimi pandurji ne vara. Edini naši zastopniki, ki smejo govoriti v imenu celega naroda, sede v Narodnih svetih, drugih zastopnikov ne pripoznamo, najmanj onih, ki si ne upajo s svojimi imeni na dan.

Spominjajte se političnih preganjancev

Prispevke pošiljajte na:

dr. Viktora Sušnika, pisarna
dr. Trillerja, Dalmatinova ul. št. 7.

Jugoslovanska propaganda.

Madžarski publicist Gesztezi je izdal knjigo »Madžari v svetovni vojni«, v kateri govori med drugim tudi o propagandi Čehov in Jugoslovancov v entitnih državah. O jugoslovanski propagandi izven monarhije pravi, da ni tako organizirana kakor je češka. Vzrok temu je, da se je jugoslovanska misel obela z velesrbsko in se z vsem predala takoj ko so počile prve puške. Tiskovno propagando vodi jugoslovanski odbor pod vodstvom dr. Ante Trumbića, ki je postal »jugoslovanski Masaryk«. Trumbić pozna točno cel labirint jugoslovanskih problemov in je izredno delaven. Zato je bil kakor ustvarjen, da postane vodja jugoslovanskega pokreta. Združil je vse jugoslovanske kolonije, ki so raztrosene po svetu v znanem londonskem odboru. Leta 1915 je ustanovil dve službeni glasila. »The Southern Slav Bulletin« v Londonu in »Bulletin Yugoslav« v Parizu. Glavno uredništvo obeh listov je obdržal sam. Pomagala pa sta mu Milan Marjanović in Srdjan Tučić. Glavno važnost je polagal Trumbić na tiskovno akcijo, vendar pa ni zanemarljivo tudi ostalega propagandističnega delovanja. V svrhu pospeševanja propagande je ustanovil v Londonu in v Parizu jugoslovanske knjižnice (The Southern Slav Library in Bibliothèque Yugoslav), ki omogočajo zlasti v prijetni obliki angleškemu in francoskemu občinstvu razumevanje programa, zgodovine, kulture in mišljenja Jugoslovancov. Najplavnejše glasilce so elastične in premetne jugoslovanske tiskovne politike je postal tednik bivšega belgaiskega vseučiliškega profesorja dr. Vlazarja Markovića »La Serbie«, ki izhaja v Genui. Angleško javno mnenje se pred vojsko za srbsko vprašanje ni dosti zanimalo. Še le ko je vstopila v vojno tudi Bolgarija so se Angleži osvestili in izprevideli, da bi samo obnovitev Srbije ne zadostovalo, da se ustavi, nemške težnje proti vzhodu in se zapre pot Berlin-Bagdad. Tako je ententa v zela v svoj program mesto principa »small nations« (načelo malih narodov) »principle of nationality« (načelo narodnosti), po katerem naj se na teritoriji Slovencev, Hrvatov in Srbov zgradi enotna združena Jugoslavija. Prav jasno je izrazil jugoslovanski misel srbski prestolonaslednik Aleksander, ko je svoica pozdravil opodslanstvo angleškega plemstva in angleške višje duhovščine. Prestolonaslednik je izjavil takrat, da je cilj jugoslovanske politike združevanje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno samo domovino, ker so vsa tri plemena en narod z istimi tradicijami, istim jezikom, istimi željami.

Gesztezi naveda za tem vsebino znanega dela o Jugoslovanih, ki ga je spisal Seton Watson (Scotus Viator) in ki tudi zagovarja veliko jugoslovansko državo na vzhodnem jadranskem območju. Gesztezi misli, da bo podpirala Anglija te načrte, dokler bo verovala v fikcijo pangermanske ekspanzije, da pa jih bo takoj opustila, kakor hitro uvidi neutemeljenost svoje sumnje. Ne navadno naraščanje angleških simpatij za jugoslovansko stvar daje slutiti, da se skriva za tem taina angleška namera. Mogoče je, da se hoče Anglija ustvariti novo avant gardo, izroslovanski Gibraltar. Kajti Anglija podpira jugoslovansko stvar tudi gospodarsko in socialno, ali Anglija ne dela nikdar zastoj, ampak išče vedno svojo korist.

Ako že drugega ne, hoče narediti iz Jugoslavije vsaj odbojno državo proti navdom nemške ekspanzivnosti. Madžarski časnikar razpravlja k sklepu o razmerju Madžarov proti jugoslovanski propagandi in predlaga, da osnujejo tudi madžarski krogi svojo časnikarsko propagando kot protiutež proti Češki in Jugoslovanski.

Parlamentarne vesti.

Posvetovanja slovanskih poslancev v Krakovu. Dunaj, 29. avgusta. Listi poročajo, da se bodo nadaljevali ljubljanski pogovori med slovanskimi poslanci v najkrajšem času v Krakovu. Jugoslovanski in češki zastopniki bodo tam gostje grofa grofa Skarbeka in poslanca dr. Glombskega.

Socijalni demokratije pri baronu Hussareku. Dunaj, 30. avgusta. Ministrski predsednik je sprejel večerjati tudi zastopnika nemških socijalnih demokratov poslance Adlerja in Seitzja, ki sta izjavila, da si obdrže socialisti za svoje postopanje popolnoma prosto roko.

Banski kriza. Dunaj, 30. avgusta. Večera sta dospela na Dunaj minister za Hrvatsko minister Ungelhauser in bivši ban baron Skerlec. Smatra se, da je njun dohod v zvezi s predstojajočo izpremembo na zagrebški banški stolici.

Ukrajinske zahteve. Dunaj, 29. avgusta. Zastopnika Ukrajinske zveze poslanca Levickij in Petruševič sta v današnjem razgovoru z ministrskim predsednikom stavila med drugim tudi sledeče ukrajinske zahteve. Galicija naj se razdeli, osnuje naj se ukrajinska kronovina, od vojne razdejane ukrajinske naselbine naj se na državne stroške obnove.

Čehi pri baronu Hussareku. Dunaj, 30. avgusta. Danes dopoldne bo sprejel ministrski predsednik baron Hussarek odposlanca Češkega kluba. Kakor se v čeških krogih zatrjuje, bodo Čehi ob tej priliki vnovič protestirali proti ustanovitvi trutnovskega okrožnega sodišča in zahtevali, da se prekliče ustanovitev »Narodnih Listov« in drugih časnikov. Kdaj sprejme baron Hussarek Poljake, še ni določeno.

Škofi Repta in gosposka zbornica. Dunaj, 30. avgusta. Odstavljeni črnoviški nadškof dr. Vladimir pl. Repta je bil na podlagi svojega dostojanstva tudi član gosposke zbornice. Kakor listi poročajo, je večina zborničnih članov mnenja, da je izgubil Repta obenem s cerkvenim dostojanstvom tudi članstvo gosposke zbornice. Manjšina stoji na stališču, da to naziranje pravno ni utemeljeno in da bo treba uvesti proti bivšemu nadškofu postopanje, kakor ga je uvedla pruska gosposka zbornica proti knezu Lichnowskemu.

Število čeških oproščencev. Praga, 28. avgusta. Češki agrarni poslanec Bradač je intervjuiral te dni pri domobranskem ministru v zadevi zapostavljenosti čeških proslincev za oproščence od vojaške službe in protestiral proti sistematičnemu odklanjanju čeških prošenj. V imenu ministra mu je odgovoril general Barvik, da se Češka ne more pritoževati, ker odpade na deželo razmeroma še več oprostitev kakor na druge krovovine.

Na črtil Bapaume-Peronne-Noyon.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 29. avgusta. (Kor. ur.) Zapadno bojišče. Skupina gim. Ruprehta in go. v. Böhma. Na bojišču jugovzhodno od Arrasa se je v ognju zlomil rano jutraj tik južno od Scarpe angleški napad. Okrog poldneva je sovražnik z novo silo zopet pričel s svojimi prebitnimi poskusi. Med Scarpo in potokom Sensee je pričel petkrat s svojim napadom. Pomorjanski in zapadno pruski polki so tudi večerj zopet zlomili naval sovražnika. Podprti od stranskega ognja artiljerije so vsakokrat vrgli sovražnika zopet nazaj. Bolry notre Dame je bil gorilšč ljutih bojev. Trikrat smo razvaline kraja v protisunkov sovražniku zopet iztrgali. Pri novih sovražnik napadih, izvršenih zvečer, je ostal kraj v sovražnih rokah. Glavni sunek angleškega napada je zadel württemberske polke na obeh straneh ceste Arras - Cambrai. Sedemkrat je sovražnik zaman naskočil. Oklopni vozovi so nastopili na cesti in poleg ceste vedno iznova. V globoki razporedbi je sledila pehota. Obležala je v ognju naših strelnih pušk in v prvih črtah topov. Kjer je sovražnik vdrl v naše pozicije, ga je naš pretisnutek zopet popolnoma vrnil nazaj. Južno od Croisillesa in jugovzhodno od Morya smo zavrnili angleške napade. Jugozapadno od Bapauma nobenega infanterijskega delovanja. Na mestu samem je ležal težak angleški ogenj. Pri bojih 27. t. m. za Thillois se je posebno odlikoval pešpolk št. 206. Njegova 9. stotinja je držala zapadni rob kraja, dasiravno je bila od sovražnih čet, ki so bile na severu vdrlje, v hrbtu ogrožena. Stotinja je vzdržala do zadnje patrone in nato tudi z bajonetom. Iz lastnega nagiba ji je prišla tretja stotinja istega polka na pomoč ter vrgla sovražnika zopet iz kraja. Severno od Somme je sovražnik danes jutraj obnovil svoje napade med Fiersom in Curljem. Pri Hardecourtju je vdrl v našo črto. V protinapadu ga je vrgel cesarja Franca gardni grenadirski polk št. 2 pod vodstvom poveljnika majorja Ottona skupaj s hesenskim stotnjami zopet nazaj. Med Sommo in Oiso so ostale prednje čete pred našimi novimi pozicijami v bojnem stiku s sovražnikom, ki je 27. le obnavljao se, večerj pa bolj rezko sledil preko črte Domperle - Belloy-Nesle - Beaulieu - Suzoy. Prisilile so ga večkrat k izgubam s svojimi napadi ter so se na to umaknile. Jugovzhodno od Noyona je sovražnik po kar najsilnejšem streljanju napadel naše stare črte. One niso bile več od nas zasedene. Noyon je ležal pod silnim sovražnim ognjem. Mesto leži v naši bojni fronti. Severno od Aisne so Francozi zopet pričeli s svojimi napadi, ko so dobili ameriška ojačenja. S sila težkim izgubami so bili zavrnjeni. Ob mostišču Pasly so konjeniški strelski polki petkrat zavrnili sovražni naval. Več oklopnih vozov je bilo razbitih. — v. L.

LISTEK.

Slovenci in slovanski kongres v Pragi l. 1848.

(Konec.)

4. Slovenski jezik mora imeti v slovenskih krajih iste pravice kakor nemški v nemških, italijanski v italijanskih itd. Vsak narod ljubi svoj jezik. Tako tudi mi. Vsak narod se more le v svojem narodnem (materinskem) jeziku naravno izobraziti. Gorje narodu, ki svoj jezik zanemarija.

5. Mora biti nam na prosto dano, ali kdaj in kako uvedemo svoj narodni jezik v šole in v urade.

Mi nečemo nemščine takoj odstraniti; tega niti ne moremo takoj storiti; ampak izprememba mora biti dana nam na prosto voljo (muss uns frei stehen). To je prav pred Bogom in pred ljudmi.

Mi ne oviramo nobenega naroda, da si to tako uredi, zato je prav, da tudi nas nihče ne ovira. Kakšne izpremembe je treba izvršiti glede jezika v šolah in v sodnih po slovenskih krajih, vemo mi sami najbolje. Kaj bi rekli drugi narodi n. pr. Nemci in Italijani, ako bi se jim uvedel v šole in v pisarne tuj jezik? Oni bi to proglasili za vnebovpijoč; ravno tako se to dotika Slovencev.

6. Vsak v slovenskih krajih nastavljeni uradnik mora biti našega jezika popolnoma zmožen. To je že star, pogosto povdaran zakon, toda na našo škodo in v našo največjo bolelost se ta zakon pri nas le prepozno in izvrševal. Znanje ljudskega narodnega jezika moramo z vso pravico zahtevati, kajti ako nastavljeno uradnik ne zna jezika, ima od tega škodo slovenski kmet, ker se ne more s predpostavljanim, primerno pogovoriti; pogosto Slovenec slabo ali sploh ne razume v tujem jeziku objavljenih zakonov in vkljub temu je kaznovan, če jih ne izpolnjuje. Pogosto mora kaj uradnega podpisati in sam ne ve, kaj in zakaj. V slučaju, da je kaj zagrešil, mora začeti celo pravdo (proces). Nevedni nastavljenec je temu kriv — nedolžni Slovenec pa škodo trpi. Nastavljeni uradniki itd. so zaradi ljudstva, ne pa

narobe. Kdor hoče izvrševati kak urad v slovenskih krajih, mora znati slovensko. Kajti nam je nemogoče vse slovenske kmete na univerze poslati, da se tam jezikov nauče, ako nekateri uradniki in nastavljenici slovenski ne znajo, pa kljub temu na Slovenskem prebivajo in se hočejo rediti od slovenskih žuljev.

7. Na vseh gimnazijah naših krajev se morajo ustanoviti učne stolice slovenskega jezika in literature in po konkursu imajo biti na njih nastavljeni taki profesorji, ki imajo poleg slovensčine tudi potrebno znanost drugih slovanskih narečij.

8. Pri nemških zvezih sploh nečemo biti (wollen wir durchaus nicht sein). Mi bomo kakor doslej, zvesti, neomajno zvesti podaniki Vašega Velikanstva, mi bomo spoštovali našo ustavno vlado in bomo smatrali vse druge narode avstrijske države kot svoje brate in bomo z njimi v ozki zvezi. Toda z drugimi vladami nemške države nečemo v nobeno zvezo stopiti, ker bi to moglo našemu narodu, naši narodnosti in našem jeziku samo škodovati. V teh točkah torej prosimo za pravico in pravičnost; mi zahtevamo

zase le to, kar drugi avstrijski narodi že imajo.

Sploh je naše prepričanje, da avstrijsko cesarstvo trdno stoji, ako se večkrat povdaja in vedno izpolnjuje stavek: Vsi avstrijski narodi in jeziki imajo v svojih pokrajinah enake pravice.

Ta koncept v svojih osmih točkah natančneje pojasnjuje slovenske zahteve leta 1848. Kakor vidimo, mnogo iz njih v sedemdesetih letih niso bile rešene. Ako primerjamo vse te naše zahteve leta 1848. z našimi »političnimi programi« pred vojno, se nehotе vprašamo, kako je bilo mogoče, da smo toliko popustili. Sele dvajset let pozneje, leta 1868. na taborih je postala »Zedinjena Slovenija« i. dr. zopet naš program, in ko so tabori prenehali — je spala »Zedinjena Slovenija« 50 let pred zaslepljenimi očmi naše politike. Sele po trpljenju svetovne vojne je vstala zopet, toda večja in ponosnejša, v obliki »Jugoslavije«. O drugih zahtevah niti ne govorimo. Kje je slovensčina kot »diplomatski« jezik, kje je slovensčina v šolah in uradih, kje je enakopravnost, kje je slovensko vseučilišče? Ne le, da nam vlada sama ni ničesar dala, tudi sami nismo ničesar zahtevali. Kako ma-

lo smo vztrajali na tem, da uresničimo program leta 1848! Ali smo ga sploh poznali? Ali je napisana knjiga o našem političnem programu? Ali smo ga v zadnjih letih sploh imeli? Ali ne leži mnogo krivde tudi na nas, ki smo si tako malo prizadevali, da bi bili vredni nasledniki naših predbojnikov l. 1848., ki so na prvem slov. shodu v Pragi polagali temelje skupne slovanske politike? Reakcija je zamorila krasne sanelje, ki so jih sanjali ti ljudje, ko so polagali nove temelje družbe in države. Niso vedeli, da bodo narodi trpeli še sedemdeset let v babilonski sužnjosti in da se bo morala zgoditi katastrofa, ki so jo oni slutili, zato, ker svet ni hotel slišati velikih novih misli, ki jih je izpregovoril slov. shod v Pragi leta 1848. Ali bo prelivanje krvi sedanje dobe — proti kateri je bilo leta 1848. prava igrača, dasi obenem predigra — za vselej onemogočilo povratek časov, ko je surova sila smela zamoriti najlepše misli? Naši zborovalci leta 1848. so si predstavljali svet na podlagi resnice in pravice; namesto tega je začela divjati soldateska, ki je cel junij prelivala kri in končno zmagala. . . .

Spisov o slovanskem shodu v Pragi leta 1848. je mnogo. Takoj leta 1848. je izšlo nekaj nemško pisanih del, ki so

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 29. avgusta. Včerajšnji bojni dan na zapadu ni prinesel niti Francozom, niti Angležem severno od Somme do Arrasa uspeha. Kravovo so se zlomili njih opevati navali. Kljub temu ni čutili, da bi njih ofenziva začela pešati. Gibanje nemških čet med Sommo in Oiso je končano ter se je francoski prebitni poskus popolnoma ponesrečil. Ze v kratkem času pa je pričakovati, da bodo francoske čete zopet prišle v stik z novo nemško obrambno črto.

London, 29. avgusta. Reuter poroča iz angleškega glavnega štana na Francozom: Silni protinapadi Nemcev pri Oppyju so imeli za posledico, da Angležji niso mogli obdržati vsega ozemlja, katero so bili zavojalevali severno od Scarpe. Nemci so dobili ojačenja ter jih vrgli v bitki tako, da so se morali Angležji na raznih točkah umakniti.

Praga, 29. avgusta. Češki listi prinašajo to - le poročilo »Journal de Geneve«: Čehi - Slovaki so v bitki pri Amiensu drugič rešili Pariz. V trenutku, ko je vse omahovalo, so stali v francoski armadi se bojujoči Čehi - Slovaki trdno kakor čista straža. Padlo je že 100.000 Nemcev. Čehi - Slovaki so imeli 40.000 mrtvih in 80.000 ranjenih. Vrhovni poveljnik Foch si je vzel po bitki svoj najvišji red s prsti ter ga pripel v imenu angleškega kralja poveljniku Čehi - Slovakov dr. Kadefabeu. Nato so defilirale francoske in angleške čete pred Čehi - Slovaki.

Amsterdam, 29. avgusta. O zadnjih dogodkih na angleški fronti se poroča, da je čutili v okolici Arrasa najhujši pritisk nemških čet, kar pomeni tudi slabo vreme. Boj se približuje glavni poziciji Hindenburgove črte ter je računati tu na močan odpor Nemcev.

Nemška mirovna ofenziva.

Rotterdam, 29. avgusta. »Morningpost« piše: V vseh strani prihajajo poročila, da bo Nemčija pričela pred koncem tega leta svojo mirovno ofenzivo. Amerika razume to igro Nemcev in ne dvomi, da bodo gotovi elementi v ententnih državah pri tem imeli svoje roke vmes. Zato hoče Amerika svoje prebivalstvo pravočasno svariti. Vsi tedaj je tudi senator Lodge izjavil, da bo edini mir, ki bi ga morla Amerika sprejeti, zmagoviti mir, ki ga bo ententa diktirala in ki ne bo napravljen v Nemčiji, marveč vsiljen Nemčiji v Berlinu. Zavezniki vedo, da Nemčija močno trpi pod udarci entente. Grozijo ententnih držav niso vzemirile, zato se ne bodo dale zapeljati tudi ne od laži.

Nemško-norveški spor.

Kristianija, 28. avgusta. Norveški intransigenti prinašajo to - le uradno obvestilo: Norveški poslanik v Berlinu, ki se je obrnil po naročilu povodom potopitve parnika »Sommerstad« na nemški zunanji urad, je dobil od tega zagotovilo, da nemška vlada sama ob sebi umerno, nima namena, preprečiti dovoza živil za Norveško izven zaprtega okoliša in da bo dala vsako potrebno zadoščenje, če je bila ladja v resnici torpedirana brez svara, česar pa nemška vlada ne verjame. Ker se je pozneje poročalo, da je bil tudi parnik »San Jose« potopljen, se je norveški poslanik tudi zaradi tega obrnil od nemškega zunanjega urada. Tudi v tej zadevi se bodo izvršile, kakor hitro mogoče preiskave. Wolffov urad pripominja k temu, da gre za razgovore norveškega poslanika v zunanjem uradu in z admiralskim štabom.

Z Italijanske fronte.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. ur.) Italijansko bojišče. V Judikarji pri Bezzeci in na visoki planoti Sette Comuni izvidni boji. Sicer ničesar pomembnega.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

28. avgusta. V Lagarinski dolini, na asijski visoki planoti in v pokrajini Frija Asolona učinkovite ognjene koncentracije naših baterij na sovražne kolodrove in preskrbovališča središča. Pri Torbolu je naš ogenj potopil en motorni čoln. Naše patrulje so v večini nekaj mož v dolinah Posini in Assi. Ob hribu Grappi se jim je po-

dolžila slovenski šod groznih revolucionarnih namenov. Zapisnik slovenskega shoda je prišel v češki muzej, kjer se hrani. Najbolj pregledno delo je Z. Tobolka: »Slovenski sjezd v Pragi r. 1848.« Tam je navedena tudi cela literatura. Profesor Apih omenja v svojem delu »Slovinci in leto 1848.« slovenski šod v Pragi le mimogrede. Posvetil mu je komaj eno stran. Nam pa se zdi, do so bili najboljše slovenski kulturni delavci pred vsem poklicani, da so govorili o zahtevah in potrebah svojih narodov in da moramo tu videti izhodišče naše narodne politike.

Svet, ki so ga postavili Windischgrätzovi bajonet, propada danes v potokih krvi zopet v razvaline — svet, ki so ga snovali slovenski misleci na prskem shodu, vstaja z novo silo na dan. V človeštvo raste prepričanje, da je edino tak svet mogoč in vreden, da obstoji. Naši prvi boritelji za to veliko misel niso mogli premagati vseh zgodovinskih predsodkov, v katerih so vzrastli, saj je bila mlada svoboda šele tri mesece stara. Saj smo do nedavno celo mi — sedemdeset let pozneje, živeli v teh zmotah. Zato niso mogle nenkrat pasti vse zgodovinske tradicije.

srečilo, da so pripeljali nekaj vjetnikov, razbili municijno skladišče, uničili malo stražo in izzvali živahen alarm v sovražnih črtah.

29. avgusta. V dolini Concei v Judikarji je napadel sovražnik po litem uničevalnem ognju naše pozicije, ali bil je takoj zadržan z ognjem naših izpostavljenih postojank, ki so ga napadle in poglnele v beg, mu prizadale izgube in vtele nekaj mož. Na severnih pobočjih Altissima in severno Cole del Rosso so naše patrulje napadle sovražne oddelke in jih pregnale.

Naše napredovanje v Albaniji.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. urad.)

Albanija. Med Janico in Vojsoto v južnem delu gorovja Tomor se je sovražnik iznova postavil v pozicije. — Seč generalnega štaba.

Albanska fronta. Zjutraj 27. je pogljal italijanski kavalerijski oddelki pri izvidu južno spodnjega Semenja sovražne oddelke v beg in vtel nekaj mož. Tekom dneva so obstreljevale angleške letalske skupine prve sovražne črte uspešno s strojnimi puškami in izvršile uspešno bombardiranje za sovražno fronto.

Dunaj, 29. avgusta. V Albaniji so pričeli Italijani na višinah Malakastre z novimi napadi. Prisiljeni so bili k temu, ker smo jih z vso silo zasledovali in ker so prišli vsled našega prodiranja: ob Vojsu v prav težaven položaj. Gorovje Malakastre se dviga do 600 metrov visoko paralelno dolinji Vojsu ter zapira naše prodiranje. Jugo - vzhodno od Berata na južnem delu visoke planote Tomor je sovražnik ustavil svoje umikanje, najbrže, da krije umikanje svojih čet iz doline Tomorike, ki je v težavnem položaju vsled našega pritiska. Od ciljev, ki jih zasleduje naše armadno vodstvo pri svojih podjetjih v Albaniji, bo odvisno, ali se bo naša armada zadovoljila z zopetnim zavzetjem prvotne fronte, ali pa bo nadaljevala svoj napad preko te fronte. Italijani so medtem, vzemirjeni vsled našega prodiranja, močno zavarovali Valono. Pripeljali so tja mnogo čet in bojnih sredstev iz rezerv jugo - zapadne fronte. Naša zmagovita ofenziva v Albaniji vpliva torej tudi močno na glavno italijansko bojišče.

Ruska fronta.

Ženeva, 29. avgusta. »Temps« poroča iz Varšave, da so nemške čete v sporazumu z vlado sovjetrov zasedle mesti Vitebsk in Smolensk.

Kijev, 29. avgusta. Koresp. ur.) Cete prostovoljne armade so zavzele Novo Rosijsk.

London, 29. avgusta. Reuter poroča pravimo iz Arhangelska: Tu se je ustanovila provizorična vlada, ki je prevzela vrhovno izvršilno oblast na severu dežele. V tej vladi so člani konstituentne, ki so jo boljševeki tekem zime razpustili. Prebivalstvo se brani sodelovati pri mobilizaciji ali pri vojni. Provizorična vlada v Arhangelsku mora vsled tega štiti ententa.

Berolin, 29. avgusta. Iz Rusije poročajo, da so boljševeki vstajali v Nizhnem Novgorodu.

Bern, 29. avgusta. Ameriška propaganda za razširjenje intervencije v Sibiriji je v polnem teku. Republikanska stranka zaradi intervencije napada uravro. Bivši minister Taft priobčuje daljši članek, v katerem pravi, da so Zedinjene države z izkrcanjem čet v Vladivostoku v resnici izvršile vojno dejanje proti vladi sovjetrov. Mnogo lažje bi bilo sedaj vojsko izpodrinuti Nemce iz Rusije, kakor pozneje diplomatično. Od mnogih milijonov ameriških vojakov bi bilo lahko rezervirati par stotisoč za Sibirijo. »New York Times« pravijo, da je večja akcija Amerikancev v Sibiriji že pripravljena.

Rotterdam, 29. avgusta. »Times« poročajo, da je Ljening izjavil, da bo ententa in protirevolucija dovedla do tega, da bo ruska revolucija prišla na smrtno posteljo in da bo izdihnila svojo dušo v oceanu krvi, ki bo še celo stoletje navdajal svet z grozo.

London, 28. avgusta. Prostovoljne in zavezniške čete zasledujejo čete boljševekov, ki se umikajo ob železnici v Volozod.

Kijev, 27. avgusta. (Koresp. urad.) »Golos Kijeva« poroča, da so nevtalne države podale sovjetski republiki povodom aretacije oficirjev v Moskvi in Petrogradu protest in zagrožile z opustitvijo gostoljubnosti za boljševeke zastopnike v nevtalnih deželah.

Kijev, 27. avgusta. (Koresp. urad.) Iz Rusije vračajoči se Ukrajinci pripovedujejo, da sovjetske oblasti na meji odzjemajo carski denar in ga zamenjajo z denariem Kerjenskoga.

Kijev, 27. avgusta. (Kor. urad.) Vojaški strokovnjak ruske mirovne delegacije v Kijevu, general Odinec, je bil v Moskvi aretiran in izročen revolucionarnemu tribunalu radi udeležbe pri maši - zadušnici za carja v Kijevu.

Danes smo jih premagali. Premagala jih je kultura in prosveta, ki so najojstili svoji novi svet naši prvi kulturni delavci. Slovenska kultura l. 1848. je bila šele v svojih začetkih — zato še ni objela onih širokih vrst, ki danes govorijo svoj novi politični credo. Zato takrat še ni bila mogoča ona jasnost v narodnih in političnih vprašanjih. Od zedinjene Slovenije smo vzrastli do danes na Jugoslavijo. Sedemdesetletna doba nas je naučila, kako obnemore narod, ako opusti od onih visokih ciljev, ki si jih je postavil ob začetku svoje poti.

Program slovenskega shoda v Pragi je ostal za nas skoraj mrtev, ker ga nismo zapisali na svoj prapor. Le zdaj pa zdaj v težkih bojih naslednjih let se zopet oglašajo iste misli, ki so jih proglasili praški zborovalci. V trpljenju smo se jim bližali, dokler jih nismo zopet našli. Bili smo sinovi naroda, »kri-ve volkanj zamud«. Ob dvanajstih urih pa je prišlo spoznanje, da ne smemo zamuditi ničesar več. V našem sedanjem boju naj nas krepi tudi spomin na one, ki so verovali v življenje in ga niso videli. Mi bomo srečnejši od njih.

Dr. I. L.

Odeški mirovni predlog.

Bern, 31. avgusta. Odeška mirovna liga je stavila mednarodnemu mirovnemu uradu v Bernu tole vprašanje: Odeška mirovna liga smatra, da je prišel čas za redno mirovno konferenco ter prosi za takojšnjo klicanje takega kongresa v nevtralnem Svici. To je edina pot za hitro končanje stranske borbe narodov, ki uničuje vse duševne in materialne kulturne vrednote človeštva.

Predsednik Boris Lemeš Lemešinkij.

Urad v Bernu je nato poslal tale odgovor: Čast nam je sporočiti Vam, da se mora izredni kongres mirovnih društev sklicati od mednarodnega sveta mirovnega urada in da je treba najprej sklicati člane tega sveta. Žal so moralne in materialne težkote, ki že tri leta onemogočajo združenje članov sveta, še vedno v veljavi. Poostrele se celo in za enkrat ni možnosti teh težkote odstraniti. V tem oziru, pa bi pripomnili, da bo stalni osek, ki sedaj vodi urad brez ozira na formalne težkote sklical kongres kakor hitro bomo smeli upati, da bo mogoč kongres mirovnih društev pospešiti našo stvar. Sedaj to ni mogoče, ker smo zvesti temeljnemu načelom, za katerih obrambo je bil urad ustanovljen, mnenja, da dolžnost pacifistov sedaj ne obstoja doseči zopet mir, marveč v tem, da dela na to, da bo mir trajen, ne v tem, da se ustavijo sovražnosti, marveč, da se pripravi pot ureditvi sveta na vojni, ki onemogoča obnovitev take vojne, torej ureditvi sveta, ki postavlja moč v službo pravice in svobodo narodov kakor to proklamira predsednik Wilson. Ta naloga pa se mora rešiti samo, če pride do gospodstva demokracija in svoboda. Pacifisti imajo torej pred vsem nalogo napraviti pot demokraciji in svobodi, da omogočijo raznim državam vsip v zvezo narodov. Mednarodni kongres pa more ta temeljna načela samo potem uspešno razglasiti, če je prišla ura, ko se rešujejo velika vprašanja, ki so postavila dva sveta, dvojne mneni nasproti drug drugemu. Potem bodo sklicali pacifiste na kongres pravice in upamo, da se boste tudi Vi odzvali našemu klicu.

V imenu mednarodnega urada predsednik stalnega oddelka dr. Bovet.

O Čehi - Slovaki.

O Čehi - Slovaki prinašajo nemški listi take - le vesti:

Dunaj, 29. avgusta. Nedavno sem dospela številka londonskega dnevnika »Daily News« naglašala, da dokazuje pisma slovenskih pribežnikov z dne 3. julija uspešno pomoč teh pribežnikov na italijanskem uspehu pri obrambi naše zadnje ofenzive. List slavi med drugimi vojaka Rudolfa Poprskaria in poročnika Karla Stunja. O zadnjem piše doslovno: Dal je sijalen vzgled požrtvovalnosti, izdal je Italiji skrbno zbrane tehnične načrte, ter je tako bistveno pripomogel do uspeha italijanskih čet. To priznanje, da je bilo pripisati italijanski uspeh v poglavitnem v izdajstvu, je velikega pomena, zlasti, ker stoji v ententnem listu ter popolnoma potrjuje koncem julija od vojnega poročevalskega štana izdano polasnilo o izdajstvu pribežnikov.

Dunaj, 29. avgusta. (Koresp. urad.) Iz vojnega poročevalskega štana poročajo: Glasom soglasnih poročil vračajočih se, so v taborišču v Aderu častniki Čehi - Slovake legije napisali na zid, da naj vračajoči se vojni vjetniki pozdravijo Dunaj kot bodoče predmestje Prage. Take in podobne izjave dokazujejo, žal, dobro znano šovinistično in skoro blazno mentaliteto, ki si ustvarja preko sveta dejstev slikovite fantazije. Praporščaki in kadeti, ki vrše sedaj kot Čehi - Slovaki legijski častniki propagando terorizma, so skoro izključno dijak, nezreli fantje s prokletstvom pol izobrazbe. Deloma verjamejo sami italijanski vestem o revoluciji, lakoti in polomu monarhije. Brez premisleka razširjajo najbolj predrzne izmišljotine med svojimi vjetniki domačini ter so tomlači italijanskih fantazmov. Naborno delovanje Čehi - Slovake legije se ob enem primeru slika tako - le: V taborišču pride dr. Hlavaček v civilu. Častnik za propagando in poveljnik taborišča ga spremlja. Ta je odredil zborovanje vjetih častnikov. Kdor ne pride, po tega pošljejo asistenco. Dr. Hlavaček govori, pozdravi Čehi, jih odveže nrisce ter jih pozove, da naj vstopijo v legijo. Nekateri od mladih nog do vlezidalskega dela zapeljani, kličejo »Slava!«, silen »Ah-zug!« pa jim doni nasproti. Drugi dan se nadaljuje delovanje. Leftonarji groze zvestim tovarišem, da jih bodo po povratku umorili. Uporabljajo se najrazličnejše šikane. Če se končno posreči, zapeljati nekaj slabotnejših, se jim prebere formula, ki jo morajo ponoviti: »Avstro - ogrske monarhije v sedanji obliki ne priznavamo, odrekamo vevlastost ukazom prejšnjih prednostavljenih ter poslušamo prostovoljno ukaže italijanske vlade.« Nekaj jugoslovanskih dijakov, večina praporščakov in kadetov, je poskusilo priti z jugoslovansko propagando. Ustanovili so kader, za kateri pa manjka dosedaj moštvo. Tudi za romunsko legijo, ki so jo ustanovili nekateri dijaki, se do sedaj še ni oglasilo moštvo.

Politične vesti.

Bojevitvi koroški Nemci. Celovške »Freie Stimmen« tožijo, kako intrigirajo slovenske stranke proti ministrskemu predsedniku Hussareku, katerega hočejo speljati na led Slovanom prilazne ustavne reforme. Članek se zaključuje s sledečim apalom na nemške poslušalce: Naši zastopniki pa se zabavajo v tem nevarnem času na letoviščih, mesto da bi se postavili na čelo odpornega gibanja nemškega ljudstva in zaklinali državi zadnjakraj: »Tako ali tako!« Kakor doslej, ne more iti več naprej. Boljši je konec strahom, kakor ta notranje - politični strah brez konca. Skrajni čas je, da se združi vsa avstrijska Nemčija proti od entente podkupljenim Čehom in njih poslušnim učencem v Ljubljani. Kladivo ali naklo — tretjea ni za nas Nemce v vzhodni Marki. Zato na dan nemški mošje, ki znate brezobzirno viliti kladivo.

— Hrvatska seljačka stranka in jugoslovanska vprašanje. V Zagrebu se je vršil zbor zaupnikov Radičeve kmečke stranke. Zbor se je pečal tudi z vprašanjem jugoslovanskega zedinjenja in češko-poljsko jugoslovanske zveze ter soglasno odobril stališče, ki je je zavzel v tem oziru vodja stranke poslanec Radič. Sprejete resolucije poudarjajo, da stoji kmečka stranka odločno na stališču popolne narodne samoodločbe in da se zavzema z vso intenzivnostjo za jugoslovansko ujedinjenje ter za slovansko trozvezo, kakoršna se je sklenila v Pragi in dovršila v Ljubljani.

— Poljska vojaška himna. Poljski listi poročajo po ameriških časopisih, da je slavni poljski virtuoz in organizator ameriških Poljakov Ignacij Paderewski komponiral novo poljsko himno na svoj lastni tekst: »Vzleti, beli ore!«

— Černoviški nadškof odstavljen. Dunaj, 29. avgusta. Uradna »Wiener Ztg.« razglasa, da je cesar odstavil metropolit dja Vladimirja pl. Repto, pravoslavnega nadškofa v Černovicah. Nadškof Repta je svojčas, ko so Rusi zasedli Bukovino, pozval duhovščino, naj moli za zdravje ruskega carja in njegove rodbine in za zmago ruskega orožja. Po povratku avstrijskih čet je postalo nadškofovo stališče nevzdržljivo in ni njegovo odstavljenje nikogar presenetilo. Nadškof bo obdržal še tudi naprej svojo čast in svojo plačo. Za upravitelja škofije je imenovan romunski arhimandrit Ipolit Vorobchelsci. Tudi v konzistorij bo imenovan več romunskih članov, da se na ta način zmanjša vpliv ruskih pravoslavcev.

— Masarykova zahvala Angliji. Kodan, 27. avgusta. V imenu Čehi - Slovakov je poslal profesor Masaryk ministru Balfourju brzojavno zahvalo za angleško priznanje Čehi - Slovakov za samostojno državo. Masaryk zatrjuje, da bodo ostali osvobojeni narodi zvesti angleški zaveziki in bodo v tesni duševni in politični zvezi s kulturnimi državami najboljši je proti pangermanističnemu imperijalizmu.

— Zakaj pada vrednost krone? Nemški finančni krogi izjavljajo, da leži vzrok za ponovno padanje kronskega kurza največ v velikih množinah kronskih vrednot, ki so prišle v zadnjih tednih preko Poljske in Ukrajine na nevtralen trg. Avstrijska krona notira v Berolinu sedaj 59 penigov.

— Italijanski parlament se snide v tretjem tednu meseca septembra, da bo dovolil novega vojnega kredita 10 milijard.

— Adjutant kralja Nikite umrl. V Cetinju je umrl prejšnji adjutant kralja Nikite, Stefan Radonjić. Svoičas je bil avstrijski ulanski nadporočnik. Ko se je vrnil v Črno goro, je postal kraljev adjutant. V turških bojih se je opetovno odlikoval. Zavzemal se je vedno za politiko prijateljskih odnosov z monarhijo.

— Turati izključen iz socialistične stranke. »Avanti« poroča, da je bil socialistični voditelj Turati izključen iz stranke, ker je v svojem govoru 16. julija v zbornici odobral vojno politiko vlade.

— O madžarskem zgodovinarstvu. Kakor poročajo listi, je bil znani nemški pisatelj Hans Heinz Ewers v Ameriki pred kratkim prijet in stavljen pod obtožbo, ker ga sumijo, da je volnuli za Nemčijo in ščeval proti ententi. V tega pisatelja znani knjigi: »Mit meinem Augen - Fahrten durch die lateinische Welt« se nahaja točka, ki zasluži, da se jo otme pozablenosti in da se z njo seznanijo široki krogi. Poglavlje »o zgodovinarstvu črncev« uvaja namreč Ewers tako - le: »Doselej sem vedno živel v prepričanju, da stoji izmed vseh narodov, ki dajejo mladini v lažnjivem šovinizmu in v otročjem poveličevanju samega sebe mesto zgodovinskih knjig pravilne knjige v roke. Madžari na prvem mestu. Kar ostrmeti moram nad navno drznostjo, s katero se odklikuje njih zgodovinsko raziskavanje; naravnost gniljivo pa je, kako smatrajo za samo po sebi umljivo, predstavljati junastva narodov, ki so jih podjarmili, za svoja in kako mislijo, da se z malce tiskalnega črnila spravi zgodovinske dogodke s sveta, na drugi strani pa ustvari dejstva, ki se nikdar niso pripetila. Zrinisli kot madžarski herosi! — z isto pravico lahko Napoleonu smatramo za nemškega junaka. Toda Madžarom se dela kruto krivico...« In Ewers nadaljuje, da vso madžarsko znanost po svoji nesramni predrznosti izdaleka nadkrijuje zgodovinska razprava J. N. Le géra, nekega črnca iz Haitija, ki skuša to na najnižji kulturni stopinji stoječo in po neprestanih revolucijah izpodkopano državo, koje prebivalstvo je vsled svoje lenobe in podkupljivosti po vsej Vzhodni Indiji na najslabšem glasu, svetu predstaviti kot torišče najinteligentnejših, najdelavnejših in najkrepstnejših ljudi. Dobro je, da si zapomnimo to sodbo odličnega nemškega pisatelja, pripadnika naroda, ki je Madžarom zaveznik in prijatelj. Madžari so vzeli podjarmljenim narodom prav vse in se sedaj lepčotično s svetinami teh narodov. To da zgodovina in narodi gredo svojo pot!

— Prekinjena zgodovina. »Vse ne prestanto teče«, pravi star filozofski izrek, t. j. se izpreminja in razvija, le v naših solah je drugače: tam se življenje nenadno prekine — in sicer kdaj? Na to odgovarja češka smotra. »Cesta« tako: »Zares, kdor je končal gimnazijo, za tega se zgodovina konča s slavim Radeckim: po Radeckem pride temna, ne preiskana doba, nekaj pravek, iz katerega se je ohranilo le prav malo dejstev; Nikolovski mir (1866), okupacija Bosne in nekako nejasno še francosko - nemška vojna, na to pa se čudežno nenkrat znajdemo v sedanosti, prav sredi »svetoče obrti in trgovine«. Zdi se,

da je za Radeckim prišla še literarna zgodovina, a ta se je končala v nepristopni sedanjosti, in na to je sledila edino: avstrijsko - ogrska ustava, tajnost Dualizma, misterium Državne uredbe... No, tu je pa vendar šola prinesla napredek: zev med slavim Radeckim in današnjo dobo zija sicer dalje, toda za to so v zgodovinski načrt sprejeti slavni čini naše armade...«

— Italijani v Ameriki v ameriški vojaški službi. Amsterdam, 28. avgusta. (Kor. ur.) Neki list poroča, da se je sklenila med Zedinjenimi državami in Italijo pogodba, po kateri se morejo Italijani v Ameriki in Amerikanci v Italiji pozvati v vojaško službovanje v armadi dotične države.

— Čehi in Japonci. Dunajske novine pišejo o novem zaveznitvu Čehov in Japoncev, češ, da pred nedavnim Japonci vobče niso vedeli za existenco Čehov. Češki »Narod« odgovarja na to: Japonci so vedeli o Čehih več nego dunajski šmok, ki se je delal za velikega poznavalca finskih političnih težej in finske kulture, a o češki ni vedel nič ali ni hotel nič vedeti. Japonski učenjaki so se učili češki, da bi mogli v originalu čitati češka znanstvena dela. Pošiljali so češkim kolegom svoje publikacije s češkimi povesti in so se v solah učili češke zgodovine več in bolj nego dunajski Nemci. »Pred nekoliko leti me je posetil odličan japonski strokovnjak in je pri izprehodu po Pragi kazal čudovito znanje češke historije. Vedel je, kdo je bil Karel IV., Hus, Komensky in je poznal tudi politične namere Wallensteinove. »To je ta, ki je hotel postati češki kralj, kaj ne?« Na vprašanje, odkod to vč, je odgovoril, da se tega Japonec uči v srednjih solah in da so Čehi do Bele Gore imeli večji pomen nego vsa sveta nemška država.

Mariborsko pismo.

(Od našega poročevalca.)

V Mariboru, 27. avgusta.

Mučeniki našega naroda. Brezvestna, vsenemška žurnalistika dolži vedno našega kmeta, da iz golega narodnega sovraštva pridržava živila, samo, da bi spodnještarske nemčurje izgladoval. Kako se godi našemu malemu in srednjemu kmetu, priča najkrajše »Arbeiterwille« od 23. avgusta, ki piše: »V Dremskem rebru, mali gorski občini, leži kmetija, obstoječa iz 36 oralov zemlje. Posestnik je prišel leta 1915. v laško vjetništvo, žena pa je v mariborski bolnišnici leta 1916. od prenapora umrla. Otok ni; brat posestnika, ime mu je Jarc, je tudi pri vojakih. Leta 1917. so porazprodali oblastveno vse: živino in dr. Vso žitno letino so oddali najvišjemu ponudniku za 1010 K. Danes ni nikogar na posestvu. Hiša s kuhinjo, štirimi sobami, hlevi in dr. je prazna, izročena propasti, kajti država nima časa za take malenkosti brigati. — V Lisičji vasi ima 84letni posestnik Rebernik oha sinova pri vojakih. Tri leta že polegava in 63letna žena ne vé kaj in kam z žitom, kajti leta 1917. jim je pogorel hlev in gospodarsko poslopje, delavcev pa ni, da bi se pozidalo. Prošnja za oprostitve iz vojaške službe je bila že davno vložena pri glavarstvu v Brežicah, a gospodje glavar, koncipist itd. imajo drugega opravila, kot skrbeti za ohranitev človeškega doma. Ti gospodje od brežiškega glavarstva so menda sploh čudni patroni, ki skrbje v prvi vrsti za škodo someščanov. Tako so porinili ednega sina, ki je manj sposoben kot pomočnega delavca v Bruck k firmi »Felten und Guilleaume« in sicer na podlagi vojnodajnega zakona. Kolikor se je tudi že trudil 70letni Ferlić, da »sina oprostí, vse zastoni. Žena je stara 60 let, posestvo obsega 25 oralov. Človeku se vsili vprašanje: zakaj ni glavarstvo sina blizu domačije v kaj uporabilo? Tako ravnanje je sramotno! — Tudi v Dremskem rebru života posestnik Križnik, star 72 let in žena, stara 60 let. Vsi trile sinovi so morali k vojakom. Prvi je padel leta 1914, drugi leta 1915, a tretji je pomožni delavec firme »Felten und Guilleaume« bil dolgo časa. Končno se je posrečilo ga oprostiti. — To je le par sličic iz Slov. Staljerja, pravi »Arbeiterwille«, a kje so še vsi ostali slučaj pri nas in po celi državi. Dezerterjev je vedno več. A to niso ljudje, ki samo iz bede in pomanjkanja uteko. Je med njimi mnogo posestnikov in posestniških sinov. Tem je drag vsak dan in zato zginejo o prvi priliki domov na delo, kjer počakajo orožnikov, ki jih potem brez odpora odženo nazaj k stotnjakom. In to se ponavlja, odkar ginevačo posestva, v rastoci meri. Mučeniki...«

Mirovne predpriprave našega mesta. Gospodarska društva, odseki, občinski in mestni svet so sklenili, da začno s pripravi za dvig mesta po vojni. Misli se predvsem na industrializacijo mesta po vojni, v to svrho pa naj bi se pritegnili velekipalisti iz — rajha. Torej: po rajhu se bi naj delala interesna reklama in prisilene nemške veleindustrije bi naj ne le avtohtonomu našemu narodu, marveč celo Nemcu - domačinu onemogočila, priti na domačih tleh do blagostanja. Možički samo enega ne pomislijo: da bo Maribor v bodoči Jugoslaviji...

Druginja. Pri vsaki stvari se vrši strašno navijanje cen: nar piščancev velja 56 kron, eno jajce 80 - 90 vin., češneli je šest za 20 vin., eno jabolko 20 - 30 vin., celo 40 vin. Oblast se nikler ne zmeni.

Epidemično nastopanje grže. V Ribnici - Brezno je pričela grža epidemično razsajati. Bolezni se tem bolj širi, ker ni ne zdravilnika ne potrebnih živil. Tako se potem dagaia, da okuženi prihajajo k znanec v mesto se zdraviti, ali na po hotelih in gostilnah. S tem seveda postaja izbruh grže nevaren tudi našemu prebivalstvu.

Boli jih. V »Marburger Zeitg.« nekdo iz Slov. Bistrice stoka, da so med letoviščarji tudi taki, ki francosko govorijo, kar smatra za najhujše zlo in predrznost. Verjamemo mu, da mu je neprijetno, saj sam še nemško ne zna!

Na Pragerskem je bilo železniškega uradnika sooroki Schurz okrađenih dragotin za 6000 kron in ogrskemu lesotrcu Forbacherju listnina s 16.000 K.

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

Vesti iz primorskih dežel.

Zenska obrtna šola v taborišču v Brucku ob Litvi. V septembru prične redni pouk na ženski obrtni šoli za perilo in obleko v c. kr. taborišču, Bruck ob Leitha Deklade, od 14. leta dalje, ki so z dobrim uspehom dokončale ljudsko šolo, kajti ravno te dekline niso imele, ki bi bilo, ako bi se ozglašile tudi begunke izven taborišča za vstop v to šolo, kajti ravno te dekline niso imele, ki bi imale pravico javnosti, nudi več ugodnosti: V 1. razredu se navadijo učenke šivanja perila, v 2. pa izdelovanja oblek. Vse blago, ki ga rabijo pri učenju, dobijo zastonj in jim tudi vse izdelano perilo in obleka ostane kot njih lastnina. Ko so z dobrim uspehom dokončale šolo, dobe izpričevalo za svojo stroko, na podlagi katerega jim ni treba več vstopiti kot vajenke k šiviljam, ampak dobe takoj službo kot pomočnice. Ponejze lahko začno samostojen obrt na podlagi tega izpričevala. — V taborišču imajo te učenke nekoliko izboljšano hrano. Poskrbljeno bo s primernim nadzorstvom za one, ki bi prišle same, brez svojcev v taborišče, take učenke bodo namreč imele skupno spalno sobo. Na dan dobivajo po 2 K premije. — Ako želitekateri begunka vstopiti v to šolo, naj naznanja to željo na naslov: Albin Stritar, voditelj ženske obrtne šole v c. kr. taborišču Bruck ob Leitha. Ta jim bo potem preskrbel stanovanje in jih o vsem potrebnem obvestil. Vabljeni so tudi one bivše učenke, ki so dokončale tečaj za šivanje perila, na bi rade vstopile tudi še v tečaj za izdelovanje oblek.

Na goriškem državnem kolodvoru se zopet blesti daleč na okrog videv napis »Görz.« Na drugih kolodvorih se nahaja zraven neotrebnege nemškega imena tudi označba kraja v slovenskem jeziku. V Gorici tega ni treba, ker so tako zaukazali premočniki gospod postojanečelniki Wieser.

Tudi napredek. Nekateri pismonoši v Gorici so dobili nemške uradne kape. Najbrže je to darilo našega preliboznivega botra, nemškega Berolina. S kapami in pri pošti so torej začeli.

Mesto zemljiščnega vodje pri okrožni sodništvu v Gorici je razpisano. Prošnje do 8. septembra t. l. na predsedništvo c. kr. okrožne sodnije v Gorici.

Za vojaškega štacijskega poveljnika v Trstu je imenovan dosednji poveljnik križarke »Saidat«, kapitan pomorske ladje Ferdinand vit. Puschka.

V prodajalnah goriške aprovizacije naznanjajo table čas poslovanja. Toda te table so tiskane samo v italijanskem jeziku. Goriški magistrat, ki se je povslej zadnji čas do neke pravičnosti, naj tudi v tem oziru napravi red in naj preskrbi oznakami tudi v slovenskem jeziku. Toliko nas je že v Gorici Slovencev, da lahko zahtevamo najmanj enakopravnosti.

Toča. V nedeljo zvečer je padala v Gorici huda toča. Prizadete so občine Standerž, Vrtojba, Skrilje in Kamnje.

Nemški tovarniški ravnatelji proti delavcem. V Ducegradu v Dalmaciji ima družba Sufid svojo tovarno. Te dni je bil tam glavni ravnatelj iz Dunaja, do katerega so hoteli priti delavci, ali prepredili so to ravnatelji, ker so ga neprestano spremljevali. Povedali pa so mu, da piše list »Novo Dobro« s razmerah v tovarni in delavskih zahtevah in rekli so, da bo treba iti na nametništvo, da se zatre glasi delavca. Tako hočejo izsesavati nemški tvorničari jugoslovanskega delavca.

Dnevne vesti.

Narodni svet. Včeraj dne 29. t. m. je imelo predsedstvo Narodnega sveta svojo prvo sejo.

Peto odlikovanje. Naš ljubljanski rojak, sin gosp. Ivana Ješeta, Ivan Ješe, poročnik domačega 17. pešpolka »Cesarjevič«, je bil že petič odlikovan, tokrat z vojaškim zaslužnim križcem za vojno dekoracijo. Doslje ima že bronasto in srebrno hrabrostno svetinjo, signum laudis in Karlov častni križec. Bil je dvakrat ranjen. Vrlemu mlademu junaku in cenjeni rodbini iskrene čestitke.

Vojna odlikovanja. Rezervni sanitetni poročnik Adalbert Poljšek je odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostno svetinje. — Rez. korporal Fran Kristan je odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda. Oba odlikovanja sta 17. pešpolka.

Zasedanje poštinih mest. Kot dodatek k dopisu o zasedanju poštarskih mest v »Slov. Narod« od 23. t. m. naj bode še navedeno: Zasedanje poštarskih mest na Slovenskem štajerskem delu poštarnemu ravnatelstvu velike preglednice, ker se nečijo nobenemu zameriti. Radi tega so razpisali poštarna mesta v Hrastniku in Vidmu predno so šli merodajni gospodje od ravnateljstva na dopust, da lahko na Zgornjih štajerskih planinah in kopališčih premišlujejo in tuhtajo, kako bi najlažje nam Slovincem škodovali ter kakšnega Reichsbundlerja zopet na našo Slovensko zemljo vtaknili. Toda kakor se vidi nimajo tokrat Reichsbundlerji pri ravnatelstvu velikega zanimanja za omenjena mesta, ker jim je slovenska zemlja že precej vroča. Zato pa hoče sedaj ravnatelstvo ženski spol pretežirati, jim oddajati mesta »im Übersetzungsweg«, samo, da ne pride kak moški Slovenec v poštev. — Tudi lokalne razmere igrajo veliko vlogo, ako hočejo kakemu nemškutarju mesto podeliti, čeprav ima polovico manj službenih let kot slovenski prosilec. Seveda pride to samo tamkaj v poštev, kjer hoče kak mlad nemškutarček na nepravilen način do mesta priti. Drugače se pa reče, če ni primernega lokalca, se bode pošta kratkoma zaprla. Opozorja se slavno pošto, ravnatelstvo, da postopa pri zasedanju omenjenih mest popolnoma pravilno. Slovenski merodajni krogi se pa prosijo za energičen nastop, da se naj v slovenskih krajih nastavlja uradniki, ki spadajo med ljudstvo, ne pa renegati — Reichsbundlerji. Sedaj je še čas, da se potrebno ukrene, po toči zvoniti nima pomena in tudi ne pomaga več.

Poziv! V četrtek, dne 5. septembra 1918 ob 2. popoldne se vrši v veliki dvorani Mestnega doma shod vsega kranjskega učiteljstva, brez ozira na narodnost in stranke z edino točko dnevnega reda: Otmoti položaj kranjskega učiteljstva. — Učitelji in učiteljice, na shod! Vabijo se s tem tudi gg. državni in deželni poslanci, zastopniki deželnega odbora in c. kr. deželne vlade. — Sklicatelj: J.

Za področje slovcv v sovražnem in nevtralnem inozemstvu zadržanih avstrijskih državljanov je ministrstvo za notranje zadeve v sporazumu s finančnim ministrstvom na novo določilo termine, od katerih začne se podpora prizna, kakor sledi: 1. Za rodbine avstrijskih državljanov, ki bivajo v sovražnih ali nevtralnih državah v Ameriki od 7. decembra 1917; 2. za rodbine onih, ki so pridržani v drugih sovražnih deželah, od 1. avgusta 1917; v obeh slučajih pa samo tedaj, če je bila prošnja vložena do 15. avgusta 1918. Na vse druge, še le po 15. avgustu 1918 vložene prošnje, se podpora dovoli brez razlike šele od dneva, ko je bila prošnja vložena.

Jugoslovanski dljak — mecen. Včeraj je umrl v Kranju absolvirani pravnik in hišni posestnik Franc Steinbauer v 31. letu svoje starosti za boleznijo, ki si jo je nakopal na nemškem Dunaju in jo poslabšal v nesrečnem Lebringu. Že malega fantka ga je oče, državni gozdar, vodil po svojih uradnih poth, pa mu gojil čut do narave in njenih lepot. Do zadnjega je rajnik prebiral naše turistične spise in Erjavca. V svoji oporoki pa je volil pretežno del svojega premoženja, t. j. 10.000 kron, najbolj poklicanemu varuhu naših naravnih lepot, Slovenskemu planinskemu društvu v Ljubljani. Tebi, dragi Franci! »Slava!«, nam pa stokrat blagor, da imamo v časih grozote toliko elementov neomajnega idealizma med seboj.

Na koncertu slov. pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, ki bo v sredo, dne 4. septembra t. l. po devetih zvezah v veliki dvorani Narodnega doma nastopita kot solista gđ. Mila Počivalnikova, znana vrla mezzosopranoistinja iz zadnjih Matičinih koncertov, in g. Pavel Debevec, baritonist, član slov. narodnega gledališča. Na klavirju ju spremlja gđ. Nilka Potončnikova. Društveni moški, ženski in mešan zbor ima na sporedu umetne zборе, dva doslej še neizvajana, pretežno pa so zastopane slovenske narodne pesmi. Natančen spored objavimo jutri. Predprodaja vstopnic v trafikah v Prešernovi ulici.

Razdeljevanje čevljev pri Polaku. O tej zadevi nam pišejo: Razdeljevanje čevljev pri tej tvrdki je urejeno za občinstvo kaj zamudno. Zakaj bi ne mogli razdeljevati čevljev tudi drugi trgovci s čevlji po mestu ki bi tudi radi kaj zaslužili in bi šlo vse hitreje izpod rok in bi ljudem ne bilo treba ob dežju in vetru čakati kar od 2. pomoči pa do 5. popoldne tistega dne in dostikrat še zastonj. Prosimo naj se vendar kaj ukrene v tem oziru. Ako je šlo pri drugih stvarih, zakaj bi ne šlo tudi tu. Tudi ljudje z dežele bi bili hvaležni, ako bi imeli vir za čevlje drugje in bi jim ne bilo treba hoditi tako daleč tla dit čas. — Vse prizadeti h.

Iz Šiske nam pišejo: Največji praznik Spodnje Šiske je bila od nekdaj »komarjeva nedelja«. Na predvečer in ob jutranji zori so možnarji in zvonovi budili in vabili na zeganje. Šiška se je olepšala, cerkev in hiše so bile v zastavah, okna v rožah, mlaji v zelenju, stolp so krasili narodni prapori. Občani, Ljubljancje in okoličanje so ves dan taborili in oblegali prijazno vas Šiško in se klanjali »komarju«. — Tako je bilo! ... Preteklo nedeljo je pa črna zastava nad čitalnico oznanjala tužno vest, da je daleko od svojega doma — tam med Romuni, dne 14. avgusta tihotapska zavratna bolezen umorila Nragotina Moharia, osirotela soprogo in hčerke, oropala številne sorodnike, prijatelje ter narodna društva, skrbnega moža, očeta, tovarša in vestnega sodelavca pri prosvetnem delu. Ta nesreča je poparila kakor ledena slana cvetlice vse one, ki so rajneje poznali, ga ljubili, spoštovali in znali ceniti njegov značaj, družabne vrline ter politično delovanje njegovo. Dragotni Mohar je s tretje latinske prestolil na učiteljske, potem pa postal črkostavec, a vsled naderjenosti pospel do priznanja spretnega tipografa. Poleg strokovnega poklica je posvetil izredno svojo nadarjenost narodnemu delu. Kot izborni pevec je bil stebel moškemu zboru, arhivar muzikali, večletni knjižničar, odbornik blizu vseh narodnih društev, dobrotnik Ciril — Metodove družbe, iskren Sokol, poverjenik »Slovenske Matice« itd. V njegovi hiši nasproti cerkve sv. Jerneja, zgodovinskega pomena, kjer so dne 12. novembra 1370. leta Benčanje, kakor se piše, zavzeti Trst prodali nazaj za 75.000 cekinov in se je dotična kupčija sklenila pod zvonom v Šiški. — V tej njegovi hiši je bil pravcati Narodni dom vsem zavednim rodoljubom; tam so se shajali odborniki, pevci; tam so bili se stanki, politični shodi, zabavni večeri, do brodelne veselice itd. Z vojno je prenehalo živahno delo in življenje v Šiški. Premoglo so morali na fronte in tudi Tebe, dragi nam, je zadelo. Narodu si žrtvovali bozate darove in zmožnosti, vojaški dolžnosti pa življenje svoje! ... Vsi, ki žalujemo po Tebi, se tolažimo s tem, da smo Te imeli in da Ti ohranimo hvalčen in trajen spomin.

Letošnje božične počitnice. Hrvatska vlada je odredila, da bodo letošnje božične počitnice za ljudske, strokovne, srednje in visoke šole trajale od 22. decembra do 2. februarja 1919 in to z ozirom na pomanjkanje kuriva.

Razpisana ustanova. Razpisala je ustanova H. Ničmanova, letnih 120 K, za ubogo, pošteno meščansko vdovo mestne župnije sv. Jakoba v Ljubljani. Prošnje do 30. septembra na deželno vlado.

Kmetijske zahteve. Kmetijska podružnica pri Mali nedelji poleg Ljutomerja je na svojem zborovanju 18. t. m. sklenila sledečo resolucijo: 1. Vse tukajšnje občine (4) so dale žito za denar, v kolikor jim je bilo mogoče; naj merodajni krogi izposlušajo od nametništva že baje objeljeno izjavo, da se žita ne bo rekviriralo; 2. naše gospodarstvo je vsled pobrane živine skrajno ogroženo. Umetnega gnojila ni dobiti, domačega pa ni. Poslanci se naprosijo, naj vse moči zastavijo, da se bo živine kolikor le moreče malo odjemalo.

Makarone. V Naborjetu na Koroskem sta hoteli dve deklici zakuriti z »makaroni«, to je z italijansko strelbo v obliki makarona. Goreč »makaroni« je padel na

ila in v tem trenutku sta bili obe deklici v plamenu. Hudo opečeni sta bili prepeljeni v bolnišnico.

Ptujski magistrat kupuje iz Hrvaškega vtihotapljeni fižol ter ga po neznosnih cenah naprej prodaja. Čuje se, da zasluži pri vagonu po 15.000 K. Ali namestinja o tem kaj ve in kaj namerava ukreniti? Ali pa ima morda jezik zvezan iz gotovih vzrokov?

Ptujski okrajni zastop je imel 9. t. m. plenarno sejo, v kateri je Ornič poročal, da ima okr. zastop danes 190.000 K aktiv napram 79.000 K leta 1916. Za leto 1918 se pobirajo 50%-ne okrajne doloke. Namesto umrlega Strachilla je bil v okrajni odbor izvoljen enak nemškutar znani Franc Schostersich.

Hočah je 91. t. m. umrla najstarejša župljanka Ana Radonovič, stara 95 let.

V Ribnici na Pohorju je 24. t. m. umrl vebnospešnik in župan Ivan Zapečnik, zaveden narodnjak.

Surov nadpomočnik je nek Smolak od pionirskega bataljona v Ptuju. Dne 16. t. m. je po 10. uri ponoči prišel v gostilno Emeršič na Ptuju ter zahteval vina. Ko mu je gostilničar dejal, da je že polnoč, je Smolak ura in da ne sme nikomur več dati vina, je začel Smolak rohneti in besneti, je psoval Emeršiča za jugoslovanskega izdajalca itd. Da bi se ga iznebil, je Emeršič dal vina. Ko je Smolak vino izpil, je zopet začel psovati in je z bajonetom zabodel gostilničarja v čelust in vrat ter ga težko poškodoval. Hotel je zabosti tudi gostilničarko, pa se mu je k sreči umaknila. Smolak se je baje sam javil vojaški oblasti.

Sv. Lenart — Gov. Gor. Mariborsko »Dramatično društvo« priredi na občo željo tukaj v nedeljo, dne 8. sept. 1918, v poslojnih prostorih veliko »Narodno veselico«. Začetek ob 3. uri 1. Godba. 2. Petje mešanega zbora »Dramatičnega društva v Mariboru«. 3. Salva pošta. 4. Prosta zabava z najraznovrstnejšim programom.

Ljutomer. Slov. pevsko društvo se pripravlja za koncert, ki ga priredi 15. sept. t. l. z obširnimi vspevoredi. Ker ima društvo nam s čistim dobičkom podpirati naše uboge sence (invalidi) in obmelne šole, se društvo nada, da mnogobrojni občiska. Natačni vspevred in prostor se pravočasno naznani. Cenji, gđ. pevke in g. pevci se vabijo k rednim vjam vsako soboto zvečer. — Svoičas so pevke in pevci žrtvovali vsako soboto in sredo in s tem olajšali g. pevovodnju njegovo težavno delovanje, da mu ni trebalo zbora na dva dela vaditi kakor zdaj. Bi se tudi dalo hitreje in boljše vaditi če je zbor skupaj. Žrtvujemo vsaj par sobotnih večerov za dobro stvar.

Zveza jugoslovanskih železničarjev sklicuje svoj izredni občni zbor v Trstu dne 22. septembra t. l. in ne, kakor je bilo svačas objavljeno, 8. sept.

Tatvina. Včeraj sta bili pri belem dnevu v Hradskega vasi št. 42 neki stranki iz odklenjene sobe iz omare ukradeni srebrna moška in srebrna ženska ura ter denarnica, v kateri je bilo nekaj denarja. Poleg tega je bila v omari tudi večja vsota denarja, katero je pa tat pustil. Tatvine je sumilv nek nemško govoreč vojak. Ker je Hradskega vas bolj na samotni in tik gozda (Golovca), so tamoniki prebivalci celo pri belem dnevu vedno v nevarnosti ne samo za svoje imetje, temveč tudi za svoje življenje. Sedaj, ko zori po vrtovi sadje, prihajajo tja različni ljudje v civilni in vojaški obleki in če se jih hoče odpoditi, postanejo, posebno vojaki, naravnost nasilni in dogodil se je že slučaj, da je morala ženska, ki je bila sama doma in hotela vojaku prepoditi, bežati in se zapreti v hišo, če jih ni hotela skupiti. Posebno nevarna je noč. Prebivalci tega osamljenega predmestja prosijo, da bi se tam večkrat pošaljala kaka policijska in vojaška patrulja.

Nailenši film sezone »Knežina iz Beranice« danes privrkat v »Kino Central« v deželnem gledališču. Kino Central je v velikim stroški pridobil najlepši film sezone. Stroški za predstavljanje tega filma za pet dni znašajo za Ljubljano 8000 K. Snov filma je veletresantna: Dosedaj še nismo poznali. Nismo poznali ne revne vladarice kneževine Nikjerske, ki se žrtvuje na oltarju domovine, nismo poznali ne interesantne, lepe, nakrat se prikazuje nove zvezde na nebu filmske umetnosti, umetnice Stele Harf, ki igra to kraljico Nikjerske dežele. Film se odlikuje s čudovitimi slikami, združuje resnost in šalo v pravi meri. Smejimo se nad dvornimi ceremonijami in nerodnimi smukci v krasni planinski zimski pokrajini. Vidimo grofico — častno damo, ki zaspave in mlade ljubimske inkognito — parke, samo reči, ki bi lahko služile v najsičajnejši Portenovii veselo — igri. Pisatelji so pa tudi povzeli visoko politiko v igro. Konflikti dinastije, zarobe, boi na sablje in streljanje, rane in kri so pomešane v ljubzensko humoresko: visokorodna princzinja se ne more poročiti z istotako visokorodnim princem, vidi ga umreti v svojem naročju in se poroči z neljubljenim soprogom — vse v korist svojih deželi. Vse to pa je slikano v tako silajni opremi in igrano tako brezprimerno fino, da sme upati Kino Central: ki si je pridobil ta film, na raznorodno predstavo, posebno ker človeško stran konflikta Stele Harf predstavlja tako čudovito, da nene nebeške oči in čarovito igra docela, nado-mestita govorno besedo. — Film bo igran v Ljubljani pet dni.

Kino Ideal. Spored za danes, petek, 30. avgusta. Predvaja se senzacijski film »Wengerka«, krasen izkroak v 5 delih po istoimenskem romanu in drami Arpada Pazstorja in Aleksandra Gottha. Glavni predstavljalci: Ika Lenkef, Gustav Vandor in g. Vezspremy. Poleg tega: »Derby«, krasen naravni posnetek. Najnovejša vojna poročila zaključijo ta izbran spored. Radi visokih cen za nabavo filma »Wengerka« neznanstvo zvišanje vstopnine. Spored ni za mladino ter se predvaja do ponedeljka. Kino Ideal.

Ukradeno je bilo dne 23. avgusta v Celju iz tovrnega vlaka št. 816 ponoči iz zavornice črna torba s posodo vred. Ako bi kdo kaj vedel ali našel, se prosi, da sporoči proti nagradi, ker je vrednost za okradeno 300 do 450 kron, na naslov Franc Penik, železničar, Ljubljana, Metelkova ulica št. 19.

Provizacija.

Prodajalci moke se pozivljajo, da zanesljivo naznanijo v ponedeljek 2. septembra v mestni posvetovalnici, koliko imajo še v zalogi blaga. Vsake vrste blaga je napovedati posebej v kilogramih. Enako je sporočiti, če ni v zalogi nič blaga.

Izkaznice za krompir. Stranke vse premalo pazijo na svoje izkaznice. Zadnje dni se je v aprovizacijskem uradu zglasilo vse polno strank, češ, da so izgubile svoje izkaznice za krompir, in zahtevajo nove. Seveda aprovizacijski urad takim prošnjam ne more ugoditi, ker je popolnoma izključeno, da bi se izdajali duplikati izkaznic. Izkušnja uči, da se z izgubljenimi izkaznicami, oziroma duplikati kaj rade vrše vsakovrstne nedopustne manipulacije in goljufije. Za to še enkrat opozorjamo stranke, naj pazijo na svoje izkaznice, ker novih pod nobenim pogojem ne bodo dobivale več.

Meso na zelene izkaznice B se razdeljuje po naslednjem redu v cerkvi sv. Jožefa: V soboto dne 31. t. m. popoldne od 1. do pol 2. št. 1 do 150, od pol 2. do 2. št. 151 do 300, od 2. do pol 3. št. 301 do 450, od pol 3. do 3. št. 451 do 600, od 3. do pol 4. št. 601 do 750, od pol 4. do 4. št. 751 do 900, od 4. do pol 5. št. 901 do 1050, od pol 5. do 5. št. 1051 do 1200, od 5. do pol 6. št. 1201 do 1350, od pol 6. do 6. št. 1351 do 1500. — V nedeljo dne 1. septembra popoldne od 7. do pol 8. št. 1501 do 1650, od pol 8. do 8. št. 1651 do 1800, od 8. do pol 9. št. 1801 do 1950, od pol 9. do 9. št. 1951 do 2100, od 9. do pol 10. št. 2101 do 2250, od pol 10. do 10. št. 2251 do konca. Vsaka oseba dobi 10 dkg in stane kilogram 2 K 80 v. Stranke prav posebno opozorjamo na višjo ceno in nujno priporočamo, da si same naprej izračunajo, koliko stane za posameznika meso. Denar naj potem imajo že pri blagajni pripravljen, da ne bo z izmenjavanjem neotrebne zamude časa in s tem tudi preprečeno dolgotrajno čakanje.

Oddaja mesa. Jutri, v soboto, dne 31. t. m. bodo oddajali mesarji za vso Ljubljano po 10 dkg mesa na osebo.

Inozemsko meso. Mestna aprovizacija bo oddajala inozemsko meso v cerkvi sv. Jožefa v soboto dne 31. avgusta in v ponedeljek dne 2. septembra 1918 od 7. do 9. ure zjutraj.

Revizija kart. Aprovizacija je podvela novo, strogo revizijo kart v splošnem. Prav! Kako je pa s posestniki, ki sami pridelujejo žito, krompir, fižol, rede živino, prašiče, imajo kuretnino in sploh vse deželne pridelke. Kako je z dotičniki, ki so dobili razna semena? Vsi ti so gotovo vpisani za karte. Kako je z dotičniki, ki so si nakupili cele vreče žita? Ti sicer niso znani, če pa hočejo dati žito zmleti, morajo vendar imeti oblastveno nakazilo. Popolnoma prav, da si vsakdo preskrbi za hruše čase, kolikor in kakor si more. Vprašanje ostane le, kaj naj počnejo ljudje — in teh je pretežna večina — ki so navezani samo na razne aprovizacije. Ljudje, ki nimajo posestev, ki nimajo zemlje v najemu, ljudje, ki nimajo sredstev, da bi si zamogli nakupiti živil po baihni cenah. Velika hiba je, da so do sedaj skoraj vsi zgoraj navedeni krog ravnotako jemali in še jemljejo karte za kruh, moko, krompir, fižol in maščobo, kakor oni, ki ne posedujejo nič in tudi niso nič pridelali. Kam so pa ti dajali svoje pridelke? Teh je v Ljubljani gotovo veliko število.

Prosveta.

»Kurent«. Izšla je 2. številka »Kurenta«. Dobi se v vseh slov. trafikah in knjižarnah, naroča se pa v upravitelstvu »Kurenta« v Ljubljani, Stari trg 19 (Zvezna tiskarna). Naročnina znaša do konca tekočega leta 10 K.

»Demokracija« (št. 11.—14.) Naša socialistična revija je svoj največji zvezek v glavnem posvetila Trstu. Zato ima ta zvezek podnaslov: »Trst in Slovenija«. Direktno tržaškega vprašanja se tičejo članki: Rudolf Golouh: »K vprašanju o zatiranih narodih in o internacionalni«; — Outlaw: »Trste«; — Anonimus: »Trst in slovenska dežela«; — dr. Ferlija: »Trst in Jugoslavlani v Primorju«; — Anonimus: »Trst in Italija«. V dosti tem zvezi s tržaškim vprašanjem, ki je za nas predvsem narodno — gospodarsko, je razprava Ant. Lobode o »naši gospodarski politični perspektivi«. Iz zadnjih tržaško — socialističnih debat znani R. Golouh končuje svojo razpravo o »zatiranih narodih in internacionalni«: »Pregovarijati narode, da se odpovedo svoji narodni svobodi, predno se uresniči socializem, je politična nesmisel, ki ima še to »neprilichnost«, da maskira z revolucionarnim taktiko, ki znači v sedanjih dobi oportunitizem.« Pisatelj Outlaw zatrjuje, »da Trst narodno in gospodarsko ni v naši oblasti, in resnica je, da zahteva narodno — gospodarska eksistencija jugoslovanskega ujednjenja Trst zase, ker ji brez njega ni življenja. Pripadnost Trsta k Jugoslaviji pa vsebuje za Trst veliko nevarnost, ker namreč »jugoslovanska država sama ne bi mogla preživljati te veleluke iz svojih zakladnic«: edini izhod iz te opreke je, da se prizadejati narodi med seboj sporazumejo in da je tržaška luka popolnoma svobodna. S temi trditvami pa se ne krije povsem statistično podrti članek »Trst in slovenska dežela«, ki pravi, da je služil Trst v prvi vrsti dosle kot importna luka, in sicer je bil najvažnejši importni predmet premog, prihajajoč večinoma iz Anglije; nam se namreč zdi, da bi Trst potreboval za eksport večjega zaledja nego je slovensko ozemlje. Važna dejstva pa pribija isti članek glede naše dosedanje moči v Trstu; kljub tolikemu našemu napredku v Trstu, ki nam je časih celo zastiral pogled po celotnem našem problemu, nismo v Trstu stekli nikakega vpliva na pomorski promet, niti gospodarskega, niti političnega. »Absolutno se je sicer naša moč olajala, relativno pa je padla; v političnih stvareh pa pride samo relativno razmerje do veljave.« Iz tega se vidi, da »družno delo« nikdar ne pridobi gospodarskega Trsta za nas; z drobnim de-

lom bi se mi mogli meriti le s sovražnikom ali sosedom, čigar cela organizacija moč ni naperjena na Trst, kakor je naravnost na Trst nemška moč. Temu našemu zaključku se prilagaja izvajanja neke brošure, ki jo je leta 1915. izdal ing. Drag. Gustinčič in to jo naznanja »Demokracija«, češ, da je sporazum med Jugoslavlani in Italijani glede Trsta na podlagi narodne enakopravnosti in načela večine mogoč. Poleg teh člankov čitamo v »Demokraciji« še uvodnik uredništva, članek Abditov o razrednem boju in prirodnem pravu, Petra Juga članek o socializmu in samoodločbi narodov, F. Kozaka ese: »Naša narodnost«, Ceha J. Hajšmana poročilo o čeških socialističnih strankah ter končno življenjski ruskega, pred kratkim umrlega Plehanova iz peresa M. Ruleja. (Med članki ima Ivo Gruden dve pesmi). Peter Jug se bavi z znanimi Rennerjevimi študijami ter pravi o predlagani lokalni avtonomiji: »Ne moremo se otresti vtisa, da je tudi ta rešitev nekako podobna rešitvi gospodarskih bojev v veliki tovarni, izvršeni na tem temelju, da bodi kapitalist v svoji obdelnici in palači neomejen gospodar, a delavce v svoji kočici — drugače pa ostane njuno medsebojno razmerje pri starem.« Radi konstatiramo, da je urednica duha svoje »Demokracije« dobro posnela z besedami: »Ko stopamo v peto leto vojne, se zaveda naš troimeni narod, da je samoodločevanje njegova rešitev in da mu prinese vsestransko svobodo. Samoodločevanje pomenja za nas biti ali nebiti, in z besedami, da »naše ljudstvo ne pričakuje svoje svobode od milosti, temveč od odločnega boja, ki ga je že začelo.« Izmed člančičev v »Pregledu« se nam zde posebne omenbe vredna izvajanja dr. A. Zalokarja o jugoslovanski medicinski fakulteti v Zagrebu, češ, zagrebška fakulteta bo vzgajala zdravnike za večmilionski jugoslovanski narod, v njej naj se osredotočijo vse znanstvene, pedagoške in organizatorične sile južnih Slovanov.

Razne stvari.

Tudi v Berlinu zastrupljanje z gobami. Iz Berlina poročajo, da je zbolelo tekotm zadnjega časa v mestu zelo veliko število oseb vsled zauživanja strupenih gob. Štirje bolniki so umrli.

Srebro v Aradu. Pri železniškem ravnatelstvu v Aradu se nahaja zabo, v katerem je srebra za vrednost 100.000 K. Zabo je bil najden na progi proti Vel. Varadinu v času, ko so Romuni vdrl v pokrajino. Lastnik srebra se še ni zgledil.

Londonski župan v Rimu. Londonski župan je dosel tle dni v Rim, kjer je bil najslavesnejše sprejet. Poleg drugih prireditve so posadili londonskega župana tudi v italijanski aeroplan ter napravili z njim polet nad mestom.

Zaroka bavarskega kraljeviča. Monako v 28. avgusta. Bavarski kraljevič Ruppreht se je zaročil z luksemburško princezino Antonijo. Kraljevič Ruppreht je rojen leta 1869., je star torej 49 let, princezinja Antonija je rojena dne 7. oktobra 1899., je torej v 19. letu.

Gospodarstvo.

Na dunajski borzi ni bilo posebnih izprememb. Poslovanje poteka povsem mirno, vendar so vodilni papirji nekoliko profitirali. Notralo se je: Anglobank 604, Bankverein 640, Bodenkredit 1600, Avstrijski kreditni zavod 915, Ogrski kreditni zavod 1400, Landerbank 657, Avstrijski Lloyd 2056, Adria 1825, državne železnice 1085, Alpinke 1065, Skodovke 1114 K. — Na denarnem trgu so ostali valutni kurzi neizpremenjeni.

Vletrgovina z živili in krmlivi. Uradno se objavlja, da se uvede licenca za vletrgovino z živili in krmlivi. Kdor se hoče s tem pečiti, mora dobiti dovoljenje od politične oblasti, in ne zadostuje navadna priglasitev, kakor do sedaj.

Sladkor na Hrvaškem ni podvržen carini. Hrvatski ban je izdal naredbo, s katero se začasno ustavlja carina na sladkor.

Drago ogrsko vino. Iz Budimpešte poročajo, da so zadnje tedne po pokrajini Somogy potovali poljski Zidje, ki so nakupili vinški pridelek. To je imelo za posledico, da je cena hektolitra poskočila že na 1500 K.

Državne železnice bodo rabile za prihodnje leto 400.000 vagonov premoza, in sicer 330.000 avstrijskega ter 70.000 vagonov nemškega črnega premoza iz Zgornje Šlezije.

Poštarne pristojbine. Kakor smo že poročali, se zvišajo pošt. pristojbine s 1. septembrom t. l. V poštenem prometu v Avstriji, z Ogrsko, Bosno — Hercegovino, Nemčijo ter z okupiranimi pokrajinami bo treba od 1. septembra dalje plačevati: za pisma do 20 gr 20 v. in za vsakih nadaljnjih 20 gr 5 v. in, dopolnice 10 v. in, poštne nakaznice do 50 K 25 v. in, za vsakih nadaljnjih 50 K po 5 v. in, več, za poštne pakete do 5 kg: 1 K, od 5 do 10 kg: 2 K, od 10 do 15 kg: 3 K, od 15 do 20 kg: 4 K, (za Nemčijo veljajo nekoliko višje pristojbine). Poštne pakete mora odposiljati frank

DIJAK

iz dobre kmetijske hiše se sprejme na stanovanje. — Naslov pove upravn. »Slovenskega Naroda«. 4495

Dijak se sprejme na hrano in stanovanje proti prispevku živili v sredini mesta. — Naslov pove upravn. »Slovenskega Naroda«. 4499 na upr. »Sl. N.«

Vsa živila

preskrbam za svojo 7 let staro hčerko in dobro plačam boljši družini, ki bi jo sprejela v popolno oskrbo. Ponudbe prosim na poštni predal 101. 4497

Železen štedilnik

z dvema cilindroma in pečico (Brat-rohr) se s cevmi vred takoj prodajo. — Vprašanja v Špod. šiški, Planinska cesta št. 289, vila Hiter. — 4487

Dobra kuharica

dobi takoj službo. — Poizve se pri upravnistvu »Slovenskega Naroda«. 4520

Učenec

močan, s primerno šolsko izobrazbo, pošten, ki ima veselje do trgovine, se sprejme takoj pri Andreju Kroselj, trgovina z mešanim blagom in hrvaškimi uvoženimi pridelki, Dobova pri Brezicah, Špod. Stajarsko. — 4519

Vrši se zopet vsako nedeljo in praznik

REFORM-KINO v Žalcu.**SIGORIN**

zatre čudovito naglo 3734

STENICE
vzorčna steklenica 4 E, velika steklenica 16 E, brizgalnica 2 E. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko: Lekarna „pri upanju“ Apotheke »zur Hoffnunge«, Pécs 45, Ogrsko.

Došle so zopet mlatilnice
za pogon s silo ter z roko. Dalje imam na razpolago tudi čistilne mlatilnice in vsako vrstne poljedelske stroje kakor: čistilnice, trijerje, stiskalnice za grozdje in sadje, mline za žito in sadje, gepelje, slamo-reznice, brzoparilnike, kotle za žganje, brane, pluge itd. Iz največjih tovarov, z jamčeno dobro kakovostjo ter po najnižjih cenah.
FRANC HITTI,
zaloga poljedelskih strojev, LJUBLJANA, Martinova cesta 2.
Dalje opozarjam na svojo veliko zalogo priznano in dokazano najboljših ročnih mlinov, pripravnih za vsako mletje. 4442

Na najnovejša izbira
umetniških in drugih
razglednic
pismenega papirja
in vseh pisarniških
in šolskih potrebščin
NARODNA KNJIGARNA
Ljubljana Prešernova ulica šte. 7.

NE ZAMETUJTE DENARJA!
Ne kvarite oblek z raznimi vojnimi barvami!
Nudim Vam edino z jamčeno dobro, trpežno in blagu neškodljivo barvo za obleke „internacional“ iz najstarejše in največje tovarne za barve.
Na stotine priznanih pisem vsakemu na razpolago.
Razpošiljam samo I. vrste v sledečih barvah: črna, modra, temnozeleno, rdeča, temnordeča, vijoličasta, siva, rjava in rumena. Da se napravi temnomodra, se zmeša polovico črne, polovico modre.
Na zahtevo slovensko navodilo.
100 zavojev K 30.—
500 zavojev po K 45.— za 100 zav.
1000 zavojev po K 40.— za 100 zav.
Poštne prosto pošilja 3957
Rudolf Cotič, Vrhnika.
Za vsakega trgovca velik zaslužek!

Proda se bele emažirana kopalna banja.

lze se pri E. Kodak, slatar, Francovo nabrežje. 4478

Tesarje in mizarje

proti dobremu plačilu (za hrano in stanovanje skrbijo) sprejme ANTON STEINER, Ljubljana, Jeramova ulica št. 11. 175

Pridno pošteno dekle

z dežele katera je tudi nekoliko vajena kuhati se takoj sprejme na domača dela. Ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod: »pošteno dekle 4427«.

STANOVANJE

za licejko. — Dam poleg zahtevane plače — strogo nadzorstvo — še 8 kg svinjske masti, 12 kg moke in 12 kg fižola. — Ponudbe na »Slov. Naroda« pod »licejka 4480«.

KARAMELE, DROPSE, FONDANT, RAHATLOCUM

itd. prodaja na debelo E. Kavčič, Ljubljana, Sv. Florijana ul. 17. 4473

Dve deklici,

se sprejmeta na hrano in stanovanje pri dobri rodbini v Ljubljani. Plačilo deloma v živilih. Pismene ponudbe pod »2 deklici 4482« na upr. »Slovenskega Naroda«.

Zamenjam za živila

dobro ohranjeno otroško posteljo, železen štedilnik in 1000 kg terboveljskega premoga. — Naslov pove upr. »Slovenskega Naroda«. 4451

Dekle,

22 let staro, zdravo, iz poštene rodbine, želi vstopiti kot učenka v trgovino ali v večje gospodinjstvo, kjer bi se učila kuhati. Ponudbe pod »Zanesljivost 4456« na upravn. »Sloven. Naroda«.

Dobro izurjen MLINARSKI pomočnik,

isče službo s hrano in stanovanjem. Pismene ponudbe pod »izurjenost 4476« na upravn. »Slov. Nar.«

Bluze,

ena rjava, Markisett, dve črni in dekliski čevlji se prodajo. — Naslov: Fürst, Sodna ulica 5, II. nad. 4488

Prodasta se dva kolesna plašča

(Mantel), blago še iz mirnega časa. Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«. 4500

Gospodična

vešča vseh pisarniških del, išče primernega stalnega mesta v kakšni pisarni v Ljubljani. — Blagohotne ponudbe pod »stalno 1918« na upr. »Sl. N.«

Isče se STANOVANJE

za dijaka za takoj. Da se nekaj živili in plača po dogovoru. — Naslov pove upravnistvo »Sloven. Naroda«. — 4515

Isčem sposobnega inštruktorja ali inštruktorico

za podučevanje poljskega jezika za takoj. Predstaviti se je Sodna ul. 11, II. nadst. domo od 1-2 pop.

Sobno opravo,

ki je bila kupljena na Tržaški cesti, naj dotična gospodična blagovoljno tekom 8 dni prevzame, ker se rabi prostor, ali naj pa naznani natančen naslov, kam naj se oprava odpošlje. 4498

Proda se močan, lepo prenovljen lovski voz (brek)

s tapciranimi sedeli in naslonjali ob straneh. — Prostoren je za 10 oseb. Josip Zelenc, Vrhnika. — 4498

Gospodična

zmožna slovenske in nemške stenografije in polzvedovanja v zemljiški knjigi z večletno prakso želi službo v pisarni. Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod »Angela 4509«.

Kupim dobro ohranjene vinske sode

iz hrastovega lesa. — Ponudbe na naslov Ljubljana, poštni predal 145

Gostilna

J. Podobnik
se drugega septembra začne zaprositi. — Vinotof pa ostane. — 4512

Ženitna ponudba.

Železniški poduradnik, vdovec, 35 let star, z dvema otrokoma ter imetjem 10.000 K v gotovini, želi znanja v svrhu poroke z zdravo in pridno gospodično ali vdovo brez otrok, neomadeževane preteklosti. Le resne ponudbe s sliko ter natančnim naslovom naj se pošiljajo na upravnistvo »Slovenskega Naroda« pod: »Jesen 4489«. Tajnost strogo zjamčena.

Bukovo oglje

se dobi pri tržki FRAN GUSTIN V METLIKI. — Oddajo se samo cele vreče. Cena za klg oglja je K 1-50, kadar naroči do 8. septembra, pozneje dražje. 4450

V lepem kraju na Šorenjskem se prodaja iz proste roke velika enonadstropna hiša

v kateri je bila svojčas stara, znana gostilna. Hiša stoji na lepem, prometnem prostoru, v neposredni bližini cerkve, sodnije in kolodvoza. V hiši je vodovod in električna luč. Cena po dogovoru. Naslov se zve v upr. lista. 4289

Proda se moderna, volnena damska obleka

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«. 4461

1000 kg premoga

dobi, kdor mi preskrbi stanovanje z 2 ali 3 sobami. — Naslov pri upravn. »Slovenskega Naroda«. 4465

Proda se fina, črna moška OBLEKA

le popolnoma novi čevlji šte. 41. Naslov pove upr. »Slov. Nar.« — 4468

SUHE GOBE (jurčke)

kakor tudi druge zaplembe ne podvržene deželne in gozdne pridelke (maline, jagode, med itd.) kupuje po najvišjih cenah. M. RANT, Kranj. 2693

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 6 kron.

Sprejme se takoj starejša :**gospodična**

(učiteljica) za vzgojiteljico k otrokom. — Hrana in stanovanje v hiši; plača sedanjim razmeram primerna. Poštni predal št. 49. 4411

Prazne vreče

vsake vrste in suhe gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trg. firma

J. Kušlan, Kranj, Gorenj.

Koncipijent,

stenograf, sollicitator ali sploh pisarniška strojeplana moč se sprejme na pismeno ponudbo. Dr. Josip Kolšek, odvetnik, Laški trg. — 4469

Uradnik išče STANOVANJE

s kuhinjo, 2-3 sobami, v mestu ali v bližini mesta od avgusta ali septembra dalje. Ponudbe pod »Stanovanje« na poštni predal šte. 2. Ljubljana. 3415

Brivskega učenca :

samo kateri dobro brije in striže, sprejem takoj. Dobra hrana in stanovanje. Pogoji dobri. Napitnine čez 200 kron na mesec in to garantirano. Ponudbe poslati na Slovensko brivnico Franjo Briski, brivec, ilica 137, Zagreb. 4483

Vrednotni najem pozneje nakup se išče proti večji kavčiji ali posojilu**gostilna, trgovina**

z nekaj zemljiščem, vrtom in travnikom v mestu, okolici ali večjem prometnem kraju na deželi. — Naslov v upravnistvu »Slov. Naroda«. — 4414

Vzame se v najem, odnosno kupi stiskalnica za seno.

Ponudbe z navedbo pogojev je nasloviti na Anton Iskra, Bohinjska Bistrica. 4456

Dr. Ferdinand Müller,

odvetnik v Celovcu, išče za takoj sollicitatorja.

Službene in življenske razmere zelo ugodne. — Ponudbe takoj na gornji naslov. 4508

BARVE ZA OBLEKE

v priznani najboljši in zanesljivi kakovosti.

Dr. Ferdinand Müller,

odvetnik v Celovcu, išče za takoj sollicitatorja.

Službene in življenske razmere zelo ugodne. — Ponudbe takoj na gornji naslov. 4508

ADRIJA

Mirodilnica in zaloga fotografskih aparatov ter potrebščin.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slavnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Novosti razglednic:

umetniških, ljubavnih, šaljivih, nabožnih, pokrajinskih, pomorskih, takih s kinematografskimi umetniki. itd. dobavlja najceneje Miroslav Eisenmenger, Dunaj V. Schönbrunnerstr. 48

Cenovniki zastoj. 3897

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji 185

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

Izurjeno PRODAJALKO

sprejme takoj staino

Narodna knjigarna, Ljubljana,

Prešernova ulica 7.

Prva kranjska medicinska drogerija

parfumerija, fotograf. manufaktura itd. Olasiv. koncesijonirana prodaja strupov. Ustanovljena leta 1897.

ANTON KANC

Ljubljana, Zidovska ulica I. Ceniki na razpolago.

Trgovina zlatnine :: ur :: srebrnine

F. Čuden Sin

se nahaja

nasproti gl. pošte

v Ljubljani. 3221

Odvetniška pisarna

Dr. Juro Adlešiča

Sodna ulica 6. II. nadstropje, 4439

je zopet odprta

dopoldne od 8. do 12. in popoldne od 3. do 6. ure.

Vse vrste barv, suhih in oljnatih, mavec (gips), mastnec (Federweiss), strojno olje, prašno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarske, slikarske in zidarske čopiče, kakor tudi druge v to stroko spadajoče predmete ima še vedno v zalogi trdka

A. ZANKL SINOVI, LJUBLJANA.

Ceniki se za čas vojske ne razpošiljajo.

Ali se hočete svojega

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otekli udje, skriviljene roke in noge, organe, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolezni. — Nudim Vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačno poskušanje. Pišite mi takoj, da Vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 3566

Ekspedicija: OPERN-APOTHEKE Budimpešta, VI., odd. 244.

Ekspedicija: OPERN-APOTHEKE Budimpešta, VI., odd. 244.

Ekspedicija: OPERN-APOTHEKE Budimpešta, VI., odd. 244.

Ekspedicija: OPERN-APOTHEKE Budimpešta, VI., odd. 244.

Ekspedicija: OPERN-APOTHEKE Budimpešta, VI., odd. 244.

Ekspedicija: OPERN-APOTHEKE Budimpešta, VI., odd. 244.

Ekspedicija: OPERN-APOTHEKE Budimpešta, VI., odd. 244.

Ekspedicija: OPERN-APOTHEKE Budimpešta, VI., odd. 244.

Ekspedicija: OPERN-APOTHEKE Budimpešta, VI., odd. 244.

Ekspedicija: OPERN-APOTHEKE Budimpešta, VI., odd. 244.

Ekspedicija: OPERN-APOTHEKE Budimpešta, VI., odd. 244.

Ekspedicija: OPERN-APOTHEKE Budimpe